

Graandemodag Westmaas

Ontmoetingsplek voor de graansector

De ontwikkelingen in de graanteelt gaan razendsnel: in de veredeling, rasontwikkeling, bemesting, gewasbescherming en mechanisatie. PPO Westmaas en Van Iperen tonen op de Graandemodag wat deze ontwikkelingen betekenen voor de graanteelt in Nederland. Akker Magazine licht er drie graanproeven uit.

Toeleverancier Van Iperen toont op de Graandemodag een proefveld waarop wintertarwe is bemest met vloeibare meststoffen. Doel van deze proef is om te laten zien wat het effect van deze middelen op de opbrengst is. Van Iperen heeft daarbij ingezoomd op drie trends van de afgelopen jaren, aldus teeltspecialist Johan Aarnoudse.

„In wintertarwe is het belangrijk dat er in een vroeg stadium voldoende stikstof wordt gegeven. Dat heeft invloed op de eindopbrengst”, licht hij toe. „Daarnaast kennen vloeibare

meststoffen een andere samenstelling, zodat ze qua dosering anders moeten worden toegepast. Verder weten we dat wanneer je andere vormen van stikstof gaat toepassen, het gewas anders gaat groeien.”

De focus van de proef ligt op drie punten: de stikstofvormen en bemestingsstrategie die worden toegepast en het verhogen van de stikstofefficiëntie in tarwekwaliteit en eiwit. Van Iperen legde een aantal proefvelden aan waarin aan wintertarwe Powerbasic-meststoffen werden toegediend: meststoffen die al-

leen maar ureum in vloeibare vorm bevatten. In enkele objecten werd alle stikstof in één keer gegeven, in plaats van de gebruikelijke drie keer bij de aanwending van KAS (bij geen drijfmest). Een vrij revolutionaire strategie, aldus teeltspecialist Aarnoudse, die in het verleden nog nooit is toegepast.

Beter sturen

„Als je in het voorjaar veel nitraat geeft, kan er bij nat weer in- en uitspoeling plaatsvin-

Jurgen Vet (rechts) samen met organisatoren Marcel Tramper (PPO Westmaas) en Marieke Ampt-de Jong (Van Iperen) in het 18 hectare grote demoveld: „Hybride wintergerst geeft een meer constante opbrengst over de jaren heen.“

Johan Aarnoudse: „We hebben gemerkt dat we met vloeibare meststoffen beter kunnen sturen, omdat de natuur de stikstofopname dan zelf regelt. Het gewas is minder volumineus en dus steviger.“

den, met het risico op stikstofverlies”, legt Aarnoudse uit. „Bij droog weer heeft nitraat als effect dat het gewas snel gaat groeien, waardoor het slap wordt en gevoeliger is voor schimmels en ziekten. We hebben nu gemerkt dat we met vloeibare meststoffen beter kunnen sturen, omdat de natuur de stikstofopname dan zelf regelt. Het gewas is minder volumineus en dus steviger.“

Een ander belangrijk onderdeel van deze proef is de verhoging van de stikstofefficiëntie van de wintertarwe door vloeibare meststoffen. „We hebben jarenlang gedacht dat drie giften met korrels KAS de beste bemestingsstrategie was”, zegt Aarnoudse. „Maar sinds het gebruik van stikstof en fosfaat is genormeerd, moet de akkerbouwer bewuster met de aanvoer van kunstmestmineralen omgaan, om voldoende plaatsingsruimte over te houden voor organische meststoffen.“

Van Iperen koos er in de graanproef voor om de derde gift te vervangen door een bladbemesting op het vlagblad. „Want hoe efficiënt is die derde gift?” vroeg men zich af. Er werd 46 liter Power Leaf Trio+ per hectare gespoten, op het moment dat het vlagblad nagenoeg ontwikkeld was. Aarnoudse: „Met 46 liter vloeibare bladbemesting doseren we 11 kilo stikstof per hectare. Wanneer je 200 kilo KAS met de derde gift geeft, strooi je 54 kilo stikstof per hectare. Uit de proef is gebleken dat het gewas een vergelijkbare opbrengst heeft, maar je bespaart wel 43 kilo stikstof per hectare. Dat is behoorlijk veel!”

Het is voor een akkerbouwer dus heel belangrijk dat stikstof efficiënt wordt toegepast, vindt de teeltspecialist. „De grootte van je stikstofruimte hangt onder meer van je bouwplan af. Op deze manier kun je stikstof overhouden, die je weer op een andere manier kunt benutten. Bijvoorbeeld door een goede groenbemester in te zaaien of organische meststoffen aan te voeren. Of 100 kg KAS extra aan de tweede gift toe te voegen. Ook telers die krap met hun bouwplan zitten, kunnen met deze mogelijkheid experimenteren.“

Optimale zaaidichtheid

Van Iperen legde daarnaast een demoveld met wintertarwe aan met drie zaaidichtheden, ingezaaid met een pijpenzaaimachine en een schijfkouterzaaimachine. De stroken werden ingezaaid met 165 kilo zaai zaad per hectare, 195 kilo per hectare en 225 kilo per hectare. Gangbaar op dit moment: bij een duizendkorrelgewicht van 52 gram is theoretisch gezien

een zaaidichtheid van 195 kilo per hectare optimaal. Daarbij moet wel onder optimale omstandigheden zijn gezaaid. Daarnaast wordt ook gekeken naar het type zaaimachine waarmee de tarwe is ingezaaid. „Op dit moment zie je dat de stand van het gewas dat met de schijfkouter is ingezaaid, iets voller is. Dat komt in alle objecten terug”, zegt teeltspecialist Jan van Waaij. „Dat is te verklaren doordat de pijpenzaaimachine wat meer pendelt. Bij een schijfkouterzaaimachine zie je dat veel minder.“

Fijnere korrel

Volgens Van Waaij houdt een akkerbouwer in de praktijk niet altijd rekening met het duizendkorrelgewicht. „Er wordt te weinig naar het verschil in zaaizaadhoeveelheden gekeken”, zegt hij. „Het gaat uiteindelijk om het aantal planten dat je zaait, het verschil in korrelgrootte bepaalt de vermeerdering op het veld. Is het duizendkorrelgewicht laag, dan heb je weliswaar een fijnere korrel, maar een kleinere korrel heeft ook minder energie.“ Daarnaast blijkt uit de proef dat een egalere zaaidiepte met de schijfkouterzaaimachine een belangrijk voordeel is. Om de conclusies van deze zaaidichthedenproef kracht bij te zetten, wordt vlak voor de Graandemodag het aantal aren op het proefveld geteld. „Want het aantal aren is uiteindelijk, naast de korrelvulling, bepalend voor de opbrengst”, aldus Van Waaij. „Aan de hand van de rekensom van 3,75 x duizendkorrelgewicht gaan we dan bekijken of onze bevindingen kloppen.“

Hybride wintergerst

Het 18 hectare grote demostrieveld op de Graandemodag is ingezaaid met hybride wintergerst van het ras Volume van Syngenta. En niet zonder reden, zegt marketing manager Jurgen Vet van Syngenta. „We willen laten zien dat hybride wintergerst diverse voordelen heeft ten opzichte van klassieke rassen. Hybride gerst levert meer kilo's per hectare op en presteert onder alle omstandigheden beter dan gewone rassen. Bovendien is het ras over meerdere jaren gezien veel consistentier gebleken. Ik durf te zeggen dat hybride wintergerst zijn meerprijs ruim terugverdient.“ Hybride wintergerst is in Nederland nog amper getest. De markt is klein: zo'n 3.000 hectare, vooral in het zuiden van het land. Toch hoopt Vet het ras dit jaar volop in ons land te introdu-

ceren. Het voordeel van hybride gerst is dat de beworteling sterker is, waardoor de plant efficiënter met water en nutriënten kan omgaan. „Wij adviseren de teler een zaaidichtheid van 65 tot 70 procent van de klassieke wintergerst aan te houden”, zegt hij. „Hybride gerst heeft een betere uitstoeling en de bladoppervlakte is groter, wat de productiepotentie verbetert. Daardoor heb je meer aren en meer korrels per aar. Het gewas is ook sneller rijp, waardoor het eerder kan worden geoogst.“

Jan van Waaij: „Er wordt te weinig naar het verschil in zaaizaadhoeveelheden gekeken.“

Hoge verwachtingen

Vet heeft hoge verwachtingen van het demonstratieperceel. „Volume is een sterk ras, met veel potentie.“ Hoewel de resultaten van de hybride wintergerst goed lijken, beseft hij wel dat niet iedere teler zomaar zal overstappen. „De kosten voor zaaizaad liggen hoger. Dat is een drempel waar de boer over heen moet stappen. Maar de akkerbouwers die hybride wintergerst inmiddels telen, zijn enthousiast. Dat enthousiasme willen we op de Graandemodag proberen over te brengen op hun collega's.“ ■

Graandemodag

PPO Westmaas en Van Iperen houden op donderdag 11 juli voor de tweede keer de Graandemodag in Westmaas. Deze dag staat in het teken van (oogst)demonstraties en graanproefvelden. Zo worden op het 18 hectare grote demoveld met wintergerst diverse oogstdemonstraties gehouden met verschillende merken maaidorsers. Hierna worden demonstraties stoppelbewerking gegeven. Verder vinden rondleidingen plaats langs de proefvelden. Op het proevenplatform zijn rassenproeven van verschillende firma's te zien, evenals demo's van ziektebestrijding, bemesting en zaaisystemen. Daarnaast is er een bedrijvenmarkt en een mechanisatiepark. De Graandemodag vindt plaats van 13.30 uur tot 21.00 uur aan de Smidsweg in Westmaas. Zie voor meer informatie: www.graandemodag.com.